

УДК 342.9

Олексій Георгійович БАРБАШОВ,

курсант 3 курсу факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8790-0997>

Науковий керівник:

Олена В'ячеславівна ДЖАФАРОВА,

професор кафедри адміністративної діяльності поліції

факультету № 3 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

доктор юридичних наук, професор

СУЧАСНИЙ СТАН НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗГЛЯДУ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Зміни в сучасному українському соціумі, його економічній, політичній, духовній сферах закономірно впливають на процес формування та розвитку правоохоронної системи України. Для того, щоб досягти високого рівня якості та ефективності, потрібно приділяти велику увагу нормативно-правовому забезпеченню діяльності органів, з яких складається вищезазначена система. Серед цих органів важливе місце посідає Національна поліція України, нормативна база якої потребує сьогодні особливої уваги з боку законодавця та науковців, тому що зараз приймаються чергові нормативно-правові акти, а також вносяться зміни в існуючі, які встановлюють її діяльність. Сьогодні, всі ці зміни тягнуть за собою ланцюжок таких явищ, як прогалини і колізії в законодавстві. Оскільки, патрульна поліція, це підрозділ Національної поліції України, очевидним, є те що нормативна база вищезазначеного підрозділу, через ті самі чинники, так само потребує доопрацювання.

В науковій літературі нормативно-правове забезпечення, зазначається, як сукупність законних та підзаконних нормативно-правових актів, які створюють правове поле для її діяльності та належної реалізації відповідних повноважень [1, с. 168].

Серед законних та підзаконних актів які регламентують перебіг стадії розгляду справ патрульною поліцією можна виділити наступні:

1) *Конституція України*. Так, в статті 6 наголошується, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України [2];

2) *міжнародні договори*. Взаємовідношення міжнародного й конституційного права знаходимо в статті 9 Основного Закону України: «Чинні міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Укладання міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України» [3];

3) *закони і кодекси України*. Серед законів і кодексів, які складають правову базу розгляду справ про адміністративні правопорушення патрульною поліцією, можна виділити наступні : закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII; Закон України «Про дорожній рух» від 30.06.1993 № 3353-XI; Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X [4];

4) *нормативно-правові акти, які видаються КМУ*, тобто підзаконні акти: Постанова КМУ від 28.10.2015 № 877 «Про затвердження Положення про Національну поліцію»; Постанова КМУ від 10.10.2001 № 1306 «Про Правила дорожнього руху»; постанова КМУ від 17.12.2008 № 1102 «Про затвердження Порядку тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках і стоянках»; постанова КМУ від 17.12.2008 № 1086 «Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія на транспортний засіб та його повернення» та інші [4];

5) *накази Міністерства внутрішніх справ*: наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395 «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі»; наказ МВС від 06.11.2015 № 1376 «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції» та інші [4].

Ми виділили ті законні та підзаконні акти які безпосередньо стосуються розгляду справ про адміністративні правопорушення патрульними поліцейськими, проте ці нормативно-правові акти потребують більш детального вивчення,

оскільки, не зважаючи на наявність багатой кількості нормативно-правових актів, що передбачають порядок здійснення процедури розгляду справ патрульними поліцейськими, ряд питань залишаються неврегульованими. Наприклад, у ч. 2 статті 265 КУпАП, законодавець, вказує, що про вилучення речей і документів складається протокол або робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення, про огляд речей або адміністративне затримання [5]. З цією нормою можна погодитись в частині, де зазначається, що про вилученні речі і документи робиться запис у протоколі про адміністративне правопорушення або адміністративне затримання. Це зрозуміло, оскільки, в інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції, надаються затвердженні зразки згаданих вище документів. Проте, питання складання окремого протоколу щодо цієї процесуальної дії залишається відкритим, у зв'язку з відсутністю названого документу.

Так само, незрозумілої є процедура оформлення поліцейського піклування. Так в статті 41 Закону України про Національну поліцію, зазначається, що про застосування поліцейського піклування складається протокол, в якому зазначаються: місце, дата і точний час (година і хвилини) застосування поліцейського заходу; підстави застосування; опис вилученої зброї чи інших предметів; клопотання, заяви чи скарги особи, якщо такі надходили, наявність чи відсутність видимих тілесних ушкоджень [6]. В цьому випадку, ми так само стикаємось з відсутністю належного нормативно-правового забезпечення, тому що нажаль так само бракує офіційно затвердженого процесуального документу (протоколу), про який згадується в законі. Ці прогалини суттєво ускладнюють діяльність суб'єктів правозастосування та знижують їх престиж в очах населення, що в свою чергу, руйнує віру в сучасну правову державу, якою прагне стати Україна.

Звертаємо увагу на те, що нормативно-правове забезпечення розгляду справ про адміністративні правопорушення патрульними поліцейськими може змінюватись в залежності від різних факторів, зокрема, особи правопорушника, виду адміністративного правопорушення та ін. Наприклад, проаналізуємо, ситуацію з іноземним громадянином, який користується дипломатичним імунітетом. Необхідно звернути увагу, що під час притягнення до адміністративної

відповідальності такої особи, алгоритм дій патрульного поліцейського кардинально відрізняється від ситуації з простим пересічним громадянином і безумовно, відрізняються ті нормативно-правові акти, згідно яких поліцейський приймає рішення по цій справі. Адже в цьому випадку приймати рішення про накладення стягнення буде уповноважена особа держави до якої належить правопорушник, за умови, що це передбачено міжнародним договором між нашою державою і державою громадянином якої являється зазначена особа.

Такі фактори потрібно враховувати, оскільки, від них залежить не тільки порядок здійснення розгляду справи, але і вибір нормативно-правової бази до якої повинні звертатися патрульні поліцейські для правильного тлумачення і вирішення справи.

Отже, розглянувши та проаналізувавши національні законодавчі положення, що регламентують діяльність Національної поліції України, можемо стверджувати, що Національна поліція України знаходиться на правильному шляху свого розвитку та функціонування, але водночас потребує подальшого нормативно-правового вдосконалення при розгляді адміністративних справ. Для цього необхідно прийняти ряд підзаконних нормативно-правових актів, які б регламентували діяльність патрульної поліції під час здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення, а існуючі привести у відповідність до Закону України про Національну поліцію.

Список бібліографічних посилань

1. Дмитрієв А. А. Принципи та правове регулювання діяльності органів Національної поліції із протидії організованій злочинності. *Вісник кримінологічної асоціації України*. 2016. № 1 (12). С. 164–174.
2. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254k/96-вр> (дата звернення: 12.11.2018).
3. Тесленко В. М. Взаємодія міжнародного й внутрішньодержавного права в аспекті українського законодавства. *Молодий вчений*. 2017. № 3 (43). С. 566–570.
4. Патрульна поліція України : офіц. сайт. URL: <https://patrol.police.gov.ua/ru/faq/normatyvno-pravova-bazadiyalnosti-patrolnoyi-politsiyi/> (дата звернення: 12.11.2018).

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення : закон України від 07.12.1984 № 8073-X // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 12.11.2018).

6. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 12.11.2018).

Одержано 24.11.2018

УДК 343.9:343.6(477)

Карина Олександрівна БЕЛЄВЦОВА,

курсант 2 курсу факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Дар'я Володимирівна КАЗНАЧЕЄВА,

доцент кафедри кримінального права і кримінології

факультету № 1 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук

НАСИЛЬСТВО В СІМ'Ї ЯК МАСОВЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРИРОДНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ: КРИЗА ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ

Це питання є вкрай актуальним, адже злочини, скоєні в лоні сім'ї найближчими людьми, які потрапляють в коло довіри жертви, безумовно мають тяжчі психологічні наслідки, призводять до більших страждань.

7 грудня 2017 року Президентом України Петром Порошенком був підписаний Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Цей Закон визначає організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства.

Для кращого розгляду даної теми пропоную розглянути вам основні терміни: